

Vådt er godt

Lærervejledning

VARIGHED (Ekskursion)

Dette forløb er tiltænkt jer som gerne vil lave en aktivitet til Naturens Uge, og kan afsætte tid nok til at tage på tur til det nærmeste vandhul, sø eller vandløb.

FORMÅL

Formålet er at introducere børn til biodiversitet i ferskvand og få børn til at reflektere over, at vand er lige så vigtigt for dyr som for mennesker. Dyrene drikker vand ligesom os, men mange dyr lever også i det. Ved at gå på opdagelse i det lokale vandhul og undersøge livet, hjælper vi eleverne med at forstå betydningen af vandhuller og dets vigtighed i det danske landskab.

ER VIGTIGT FORDI

Intet liv uden vand – så enkelt er det: Vand er perfekt til guldsmede, frøer, myg og en masse vandbiller, som lever i vandet. Fugle, pindsvin og andre dyr drikker af vandet.

Uden vand kan et dyrs krop ikke fungere, og planter kan ikke vokse. Derfor er vand det vigtigste på Jorden. For at forstå hvor vigtigt vand er, kan man bare kigge på sig selv – over halvdelen af vores krop består af vand. Alle dyr drikker vand på den ene eller anden måde – selv fisk!

Vand som levested: For mange dyr er vand ikke kun vigtigt at drikke. Vand har også en vigtig rolle som levested. Nogle dyr lever hele deres liv i vand, andre begynder deres liv i vandet, som larver eller haletudser, der senere forvandler sig til flyvende insekter (f.eks. guldsmede og myg) eller til frøer og salamandre.

På den måde er søer og vandhuller med til at skabe liv, og for at bevare et stort antal arter er det derfor vigtigt at passe godt på vores vandhuller.

Mangel på vand: Men der er mangel på vand i det danske landskab. Store dele af landet er blevet drænet gennem de sidste 200 år for bl.a. at øge land- og skovbrugsproduktionen, og udbredelsen af vandhuller og søer er dermed gået tilsvarende tilbage. Ved at bygge flere små og store vandhuller i haver og offentlige arealer hjælper vi derfor med at bevare Danmarks rige og spændende natur.

Praktisk

DET SKAL DU BRUGE

- Fiskenet
 - Syltetøjsglas, hvide spande eller hvide plastikbakker (hvid baggrund gør det lettere at se dyrene)
 - Afkrydsningslister med dyr et pr. gruppe elever. Kan printes på vores hjemmeside.
 - Evt. håndbøger som "Små dyr i sø og å" eller en bestemmelsesdug
-

Sådan gør du

VELKOMST OG INTRO

Saml eleverne

Inden I starter med det praktiske, er det en god idé at have en snak med børnene om vand, og hvorfor vand er vigtigt. Du kan evt. tage udgangspunkt i et af dyrene fra dyreleksikonet, f.eks. frøen og dens haletudser.

Samtale

Kender I nogle dyr, der bor i vandet? Her kan I bruge dyreleksikonet på Naturens Uges hjemmeside som inspiration.

Udvidet samtale (f.eks. til ældre børn)

- Snak med børnene om, hvorfor der mangler vand til dyrene.
 - Vandet er mange steder blevet lagt i rør og/eller ledt væk fra byer, marker og skove for at gøre plads til huse, mad- og tømmerproduktion.
-

PRAKTISK

1. Del eleverne op i grupper på 4.
2. Start med at finde det sted ved søen eller vandhuller, hvor eleverne skal fiske. Det kunne være under en bro eller et sted, hvor der er mange vandplanter. Når eleverne har fundet deres sted, skal I afgrænse deres område f.eks. med to meter af på bredden. Det er elevernes zone. Og kun her de må fiske.
3. Få eleverne til at beskrive det sted som de har valgt at fiske. Er vandet klart? Kan I se bunden af søen? Er der vandplanter på bunden? Hvilke dyr tror I at man kan fange på stedet?
4. Definer hvor lang tid eleverne har til at fiske efter dyr.
5. Nu kan eleverne gå i gang med at fiske med net.
6. Når tiden er gået, er det tid til at kigge nærmere på dyrene. Brug afkrydsningslisterne med dyr. Listerne indeholder kun nogle af de mest typiske dyr som man kan finde et vandhul, derfor er det godt at supplere med en håndbog, bestemmelsesdug eller bestemmelses-apps såsom iNaturalist eller Arter – begge apps er gratis.
7. Definer hvor lang tid de må bruge på at bestemme dyr.
8. Når tiden er gået, skal I gennemgå hvad I har fanget. Få eleverne til at præsentere dyrene for hinanden.

Samtale

Hvor mange dyr der er i jeres bakke? Er de forskellige? Eller er det den samme art, I har mange af? Vælg et af de dyr, I har fanget. Hvordan tror I, det lever i søen? Har dyret nogle evner, der gør det særligt god til at leve i en sø? Fangede grupperne de samme dyr? Hvorfor/Hvorfor ikke? Brug evt. dyreleksikonet.

9. Når I er færdige med at tale om jeres dyr, skal I huske at slippe dem fri i søen igen.
-

**AFSLUTNING OG
OPSAMLING**

Saml børnene i en halvcirkel

1. Hvilke dyr har brug for vand for at leve?
2. Hvad ville der ske hvis vi fjernede vandhullet/søen som vi undersøgte?
3. Sammen kan I komme frem til at mange dyr er afhængige af vandhuller og søer og det er derfor vigtige at vi bevarer dem så fremtidens dyr også har et sted at leve. I kan evt. bringe ordet biodiversitet ind i samtalen.